

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om utjämningskatt

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

På importerade varor uppbärs utjämningskatt till ett belopp som motsvarar den dolda omsättningsskatt som i genomsnitt belastar inhemska varor. Giltighetstiden för den nuvarande lagen om utjämningskatt upphör vid utgången av 1991. Det föreslås att lagens giltighetstid förlängs.

Ändringarna i omsättningsskattelagstiftningen minskar gradvis den dolda omsättningsskattens belopp. Eftersom utjämningskattens betydelse har minskat föreslås att skatten avskaffas under en övergångsperiod på två år. I

propositionen föreslås att de utjämningskattebelopp som skall gälla från den 1 oktober 1991 skall förbli i kraft till utgången av 1992. Vid ingången av 1993 skall skattebeloppen minskas till hälften, och skattens giltighetstid skall upphöra vid utgången av 1993.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1992 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1992 och gälla till utgången av 1993.

MOTIVERING

1. Nuläget och de föreslagna ändringarna

1.1. Nuläget

Utgjämningskatt har uppburits på importerade varor sedan 1971. Utjämningskattens syfte är att i beskattningshänseende försätta utländska varor i samma ställning som i Finland tillverkade varor så att det på importvaror uppbärs en utjämningskatt som motsvarar den dolda omsättningsskattekostnad som i genomsnitt belastar inhemska varor. Den dolda omsättningsskatten beror på skattens kumulativitet, vars orsak är omsättningsbeskattningens smala skattebas och den begränsade avdragsrätten för produktionsförnödenheter.

År 1990 omfattade utjämningskatten cirka 56 procent av importens värde. Skatten var i medeltal 1,9 av importvärdet. År 1990 uppbärs i utjämningskatt 1065 milj. mk, varav 67 %

inflöt på råvaror, produktionsförnödenheter och investeringsvaror för industrin och för andra sektorer samt 33 % huvudsakligen på konsumtionsvaror. Skatt uppbärs inte t.ex. på oljeprodukter, stenkol eller oförädlade lantbruksprodukter.

Giltighetstiden för lagen om utjämningskatt (922/71) har förlängts årligen, senast till utgången av 1991. I samma lag stadgades om en sänkning av utjämningskattebeloppen med 0,3 procentenheter samt om ett avskaffande av utjämningskatten på elkraft med verkan från den 1 oktober 1991.

Lagen om utjämningskatt ändrades vidare med verkan från den 1 juli 1991 så att utjämningskatten avskaffades utan villkor för alla råvaror, produktionsförnödenheter och investeringsvaror som används av industrin samt för varor och hjälpmaterial som används för tillverkning, hantering eller emballering av exportvaror. Ett villkor för den utjämningskattfrihet som gällde före detta datum var att den

inte medförde olägenhet för den inhemska produktionen. I praktiken har befrielsen genomförts genom att anförda produkter från skattetabellen. Dessutom har tullstyrelsen fattat beslut om skattefrihet för vissa varor.

Efter den ovan relaterade ändringen kommer ca 20 % av importvarorna att omfattas av utjämningskatten. År 1990 uppbars i utjämningskatt 1 065 milj. mk. På grund av den ändring som trädde i kraft den 1 juli 1991 antas intäkterna minska med cirka 500 milj. mk på årsbasis och med cirka 300 milj. mk 1991.

1.2. De föreslagna ändringarna

Den nya omsättningsskattelag (559/91) som träder i kraft den 1 oktober 1991 syftar till att utvidga avdragssystemet för de produktionsinsatser som används i skattepliktig affärsverksamhet. Avdragsrätten har utvidgats till att omfatta alla anläggningstillgångar vilkas sannolika ekonomiska brukstid är högst tre år. Dessutom genomfördes full avdragsrätt för investeringar i maskiner och anläggningar som hör till produktionsverksamhet redan den 1 januari 1991. Dessa utvidgningar av avdragsrätten för produktionsinsatser innebär att skattekumulationen och den dolda skattebördan minskas samt att grunderna för utjämningskatten så småningom försvinner.

Ändringarna av omsättningsskattesystemet beräknas minska den kumulerade omsättningsskattens belopp med ca 3,3 mrd. mark om året. Minskningen av skattekumulationen från den 1 oktober 1991 har beaktats i beskattningen för 1991 genom en sänkning av utjämningskatten med 0,3 procentenheter. Eftersom den kumulerade skattens belopp minskar gradvis bör utjämningskattebeloppen justeras årligen. Då man tar i betraktande den nuvarande utjämningskattens begränsade betydelse, den internationella kritik som riktats mot skatten samt dess kostnadshöjande verkan föreslås att utjämningskatt inte längre skall bäras upp från ingången av 1994. Det föreslås att skatt uppbärs 1992 enligt de belopp som träder i kraft

den 1 oktober 1991, eller i genomsnitt med 1,6 %. Vidare föreslås att skatten minskas till hälften, d.v.s. till 0,8 % av importpriset, vid ingången av 1993 och att skatt inte mera uppbärs från ingången av 1994. Nedsättningarna av utjämningskattebeloppen skall göras i den skattetabell som utgör bilaga till lagen.

Lagen upphör att gälla vid utgången av 1991. Giltighetstiden föreslås bli förlängd till utgången av 1993.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

De ändringar som träder i kraft vid ingången av juli och oktober 1991 beräknas minska utjämningskattens avkastning med sammanlagt ca 340 milj. mk. Skatteintäkterna 1991 beräknas uppgå till ca 655 milj. mk. På årsbasis är ändringarnas inverkan cirka 700 milj. mk.

De ovan nämnda ändringarna påverkar fullt ut skatteintäkterna 1992 då utjämningskatten beräknas avkasta endast cirka 25 % av skatteintäkterna 1990, eller cirka 300 milj. mk. Halveringen av skattebeloppen från ingången av 1993 kommer att minska skatteintäkterna i motsvarande mån till ca 150 milj. mark per år.

3. Ikraftträdande

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1992 och avses bli behandlad i samband med den. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1992 och gälla t.o.m. den 31 december 1993.

4. Lagstiftningsordning

Lagförslaget bör behandlas i den ordning som enligt 68 § riksdagsordningen gäller i fråga om stiftande av lag om ny eller ökad skatt.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag
om ändring av lagen om utjämningskatt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 23 december 1971 om utjämningskatt (922/71) 10 § och den till lagen fogade skattetabellen,

sådana de lyder, 10 § i lag av den 21 december 1990 (1163/90) och den till lagen fogade skattetabellen i lag av den 28 juni 1991 (987/91), som följer:

10 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972.
Den skall tillämpas på varor som utlämnas från tullkontroll den dag lagen träder i kraft eller därefter, dock före den 1 januari 1994.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.

Helsingfors den 13 september 1991

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Finansminister *Iiro Viinanen*

SKATTETABELL

Tulltariffposition	Uljämningsskatt % av förtullningsvärdet		
	fr.o.m. 1.1.1992	fr.o.m. 1.1.1993	
15. Kapitel, positionerna	15.07	2,1	1,1
	15.09—10	2,1	1,1
	15.12	2,1	1,1
	15.14	2,1	1,1
	15.17—18	2,1	1,1
16. Kapitel, positionerna	16.01—02	2,1	1,1
	16.04—05	2,1	1,1
17. Kapitel, positionerna	17.01—02	3,8	1,9
	17.04	3,8	1,9
18. Kapitel, positionerna	18.05—06	3,8	1,9
19. Kapitel, positionerna	19.01	2,1	1,1
	19.02—05	2,5	1,3
20. Kapitel		2,1	1,1
21. Kapitel		2,1	1,1
22. Kapitel		3,1	1,6
24. Kapitel, positionen	24.02	0,7	0,4
25. Kapitel, positionerna	25.22—23	3,2	1,6
30. Kapitel, positionerna	30.05	1,2	0,6
	30.06	1,7	0,9
31. Kapitel, positionerna	31.02—05	1,7	0,9
32. Kapitel, positionerna	32.07—10	1,7	0,9
	32.12—15	1,7	0,9
33. Kapitel, positionerna	33.03—07	1,7	0,9
34. Kapitel		1,7	0,9
35. Kapitel, positionen	35.06	1,7	0,9
36. Kapitel		1,7	0,9
37. Kapitel, positionerna	37.01—04 andra än exponerade foto- grafiska plåtar eller exponerad foto- grafisk film	1,7	0,9
	37.05—06	2,2	1,1
	37.07	1,7	0,9
38. Kapitel, positionerna	38.05	2,3	1,2
	38.07	2,3	1,2
	38.08	1,7	0,9
	38.10	1,7	0,9
	38.13—14	1,7	0,9
	38.16	3,2	1,6
	38.19—22	3,2	1,6
39. Kapitel, positionerna	39.16—21	2,3	1,2
	39.22—26	1,5	0,8
40. Kapitel, positionerna	40.02	2,3	1,2
	40.05—17	1,5	0,8

Tulltariffposition	Utjämningskatt % av förtullningsvärdet	
	fr.o.m. 1.1.1992	fr.o.m. 1.1.1993
41. Kapitel, positionerna 41.04—11	2,2	1,1
42. Kapitel	2,2	1,1
43. Kapitel, positionerna 43.02—04	2,2	1,1
44. Kapitel, positionerna 44.06—21	2,4	1,2
45. Kapitel, positionerna 45.03—04	2,1	1,1
46. Kapitel	1,5	0,8
48. Kapitel, positionerna 48.02—11	2,9	1,5
48.12—14	2,1	1,1
48.15—16	1,2	0,6
48.17—19	2,1	1,1
48.20—21	2,2	1,1
48.22—23	2,1	1,1
40. Kapitel	2,5	1,3
50. Kapitel, positionerna 50.06—07	1,2	0,6
51. Kapitel, positionerna 51.09—13	1,2	0,6
52. Kapitel, positionerna 52.07—12	1,2	0,6
53. Kapitel, positionerna 53.06—11	1,2	0,6
54. Kapitel, positionerna 54.01	1,2	0,6
54.04—05	2,3	1,2
54.06—08	1,2	0,6
55. Kapitel, positionerna 55.08	1,2	0,6
55.11—16	1,2	0,6
56. Kapitel	1,2	0,6
57. Kapitel	1,2	0,6
58. Kapitel	1,2	0,6
59. Kapitel, positionerna 59.03—10	1,2	0,6
60. Kapitel	1,2	0,6
61. Kapitel	1,2	0,6
62. Kapitel	1,1	0,6
63. Kapitel, positionerna 63.01—08	1,2	0,6
63.09—10	1,1	0,6
64. Kapitel, positionerna 64.01—02	1,5	0,8
64.03—06	1,2	0,6
65. Kapitel	1,1	0,6
66. Kapitel	1,2	0,6
67. Kapitel	1,2	0,6
68. Kapitel	3,2	1,6
69. Kapitel, positionerna 69.01—08	3,2	1,6
69.09—14	1,5	0,8
70. Kapitel, positionerna 70.03—20	1,5	0,8
71. Kapitel, positionerna 71.01—05	1,2	0,6
71.06—12	2,7	1,4
71.13—17	1,2	0,6
73. Kapitel, positionerna 73.01—07	2,5	1,3
73.08—24	1,9	1,0
73.25—26	2,5	1,3
74. Kapitel, positionerna 74.07—09	2,7	1,4
74.10	1,9	1,0
74.11	2,7	1,4

Tulltariffposition	Utjämningsskatt % av förtullningsvärdet		
	fr.o.m. 1.1.1992	fr.o.m. 1.1.1993	
	74.12—18	1,9	1,0
	74.19	2,7	1,4
76. Kapitel, positionerna	76.04	2,7	1,4
	76.06—08	2,7	1,4
	76.09—15	1,9	1,0
	76.16	2,7	1,4
79. Kapitel, positionen	79.07	2,7	1,4
80. Kapitel, positionen	80.07	1,9	1,0
82. Kapitel		1,9	1,0
83. Kapitel		1,9	1,0
84. Kapitel, positionerna	84.02—04	1,9	1,0
	84.06—09	1,6	0,8
	84.11—37	1,6	0,8
	84.46—48	1,6	0,8
	84.50—53	1,6	0,8
	84.67—74	1,6	0,8
	84.76	1,6	0,8
	84.79	1,6	0,8
	84.81—83	1,6	0,8
	84.84	1,6	0,8
	84.85	1,6	0,8
85. Kapitel, positionerna	85.01—07	1,3	0,7
	85.08	1,6	0,8
	85.09—11	0,7	0,4
	85.12—15	1,3	0,7
	85.16—31	0,7	0,4
	85.32—33	1,3	0,7
	85.35—44	1,3	0,7
	85.45—47	1,5	0,8
	85.48	1,3	0,7
86. Kapitel, positionerna	86.01—08	1,9	1,0
	86.09	1,5	0,8
87. Kapitel, positionerna	87.01	1,6	0,8
	87.02—10	1,5	0,8
	87.11—15	1,9	1,0
	87.16	1,5	0,8
88. Kapitel, andra än till positionerna 88.02.30 och 88.02.40 hänförliga flygmaskiner använda i inhemsk linjetrafik eller i yrkesmässig internationell trafik		1,9	1,0
89. Kapitel, positionerna	89.03—08	1,7	0,9
90. Kapitel		1,8	0,9
91. Kapitel, positionerna	91.04—07	1,8	0,9
	91.09—10	1,8	0,9
	91.12—14	1,8	0,9
92. Kapitel, positionerna	92.01—09	1,2	0,6

Tulltariffposition		Utjämningskatt % av förtullningsvärdet	
		fr.o.m. 1.1.1992	fr.o.m. 1.1.1993
93. Kapitel, positionerna	93.01—03	1,6	0,8
	93.04	1,2	0,6
	93.05	1,6	0,8
	93.06	1,7	0,9
	93.07	1,2	0,6
	94. Kapitel, positionerna	94.01	1,5
	94.02	1,8	0,9
	94.03—05	1,5	0,8
	94.06	2,1	1,1
95. Kapitel		1,2	0,6
96. Kapitel, positionerna	96.01—03	1,2	0,6
	96.04	1,9	1,0
	96.05	1,2	0,6
	96.06	1,5	0,8
	96.07—16	1,2	0,6
	96.17	1,9	1,0
	96.18	1,2	0,6

L a g

om ändring av lagen om utjämningskatt

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 23 december 1971 om utjämningskatt (922/71) 10 § och den till lagen fogade skattetabellen,

sådana de lyder, 10 § i lag den 21 december 1990 (1163/90) och den till lagen fogade skattetabellen i lag av den 28 juni 1991 (987/91), som följer:

Gällande lydelse

10 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972. Den skall tillämpas på varor som utlämnas från tullkontroll den dag lagen träder i kraft eller därefter, dock före den 1 januari 1992.

Föreslagen lydelse

10 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1972. Den skall tillämpas på varor som utlämnas från tullkontroll den dag lagen träder i kraft eller därefter, dock före den 1 januari 1994.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1992.